

PORTA FIDEI

Komt,
laten wij
aanbidden

Catechese van
paus Franciscus
p. 4

Don Bosco
p. 6

Overzicht
van de
programma's

p. 10-11

Terugblik
achtste
verjaardag
p. 14

EDITORIAAL

EDITORIAAL

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Pr. Karlo Tyberghien

Werkten mee aan dit nummer:
Joris Abts, Fr. Benedict, Kevin Colle, pr. J. Hermans, Marianne Hubin, pr. Karlo Tyberghien

Foto's:
Redactie

Realisatie en vormgeving:
Radio Maria

Druk en verzending:
Halewijn, Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen

Abonnementen en gegevensverwerking:

Radio Maria
Sint Reneldisplay 23
3001 Leuven
info@radiomaria.be

Bel ons: 016 41 47 47

Beste vrienden,

In het Evangelie van de heilige Johannes lezen we de woorden: "En het Woord is vlees geworden, en het heeft onder ons gewoond". Ook wanneer we het Angelus bidden spreken we deze woorden uit. Het doet ons bewust worden dat wij een geloof hebben dat gebaseerd is – niet op een geschrift, ook al maakt het er deel van uit – maar wel op een woord, een levend Woord. Het Woord waar wij in geloven is een goddelijke persoon, die vanaf de eerste dag van de schepping heeft gesproken. En wat Hij uitsprak, dat werd ook werkelijkheid.

Om dat woord meer gestalte te geven in het eigen leven, is het aan te raden dat een christen vaak tot het Woord van God bidt, en zelfs met het Woord van God bidt. Terzelfdertijd is het goed dat er gelezen wordt in de heilige Schrift

omdat men op die manier kennis maakt met het Woord dat geen dode letter kan blijven, maar dat levend wordt en daardoor een plaats krijgt in ons eigen christelijke leven.

Op 30 september 2019 – de dag dat we de heilige Chrysostomos vieren, de vertaler van de bijbel in het Latijn – heeft Paus Franciscus ons in een apostolisch schrijven gevraagd om meer aandacht te hebben voor het Woord. Bij die gelegenheid vraagt hij aan de gehele Kerk om op de derde zondag door het jaar het Woord plechtig te vieren. Op die dag moet – meer nog dan anders – het Woord echt centraal staan, zowel in de liturgie als in ons leven. Op een plechtige manier zou het voor ons door die zondag begrijpelijker moeten worden dat het Woord van God een echte waarde kan hebben in de levens van de gelovigen. Dit Woord, opgeschreven in de Bijbel, moet niet enkel gehoord worden tijdens de liturgie, maar ook blijvend gelezen worden in het dagelijks leven. Waarom niet eens een boek uit de Bijbel lezen, vanaf het begin tot het einde? Als we die ervaring opdoen, dan zullen onze ogen misschien opengaan voor iets dat de Heer ons zelf wil zeggen.

Natuurlijk is het daarvoor goed dat men weet dat niet alles enkel en alleen maar op het eerste en letterlijke niveau gelezen moet worden. De diepere betekenis achter alle woorden kunnen ook een morele en gelovige boodschap bevatten. Zo geldt bijvoorbeeld dat telkens wanneer wij het woord 'strijd' tegenkomen, dat men dit ook moet lezen als een geestelijke strijd. Het is niet goed om enkel te blijven stilstaan bij de historische context van oorlog en geweld, maar het is wel goed om stil te staan bij het feit dat ook ons leven een echte geestelijke strijd kan zijn waarbij het de Heer zelf is die strijdt voor ons opdat wij de juiste keuze kunnen maken voor het goede. In die zin mogen we het Woord van God ook benaderen, naast het historische, als een geestelijk geschrift dat ons helpt God te vinden.

De paus beëindigt zijn schrijven met het vernoemen van de heilige Maagd Maria. Voor haar geldt, zo zegt hij ons, de woorden: "Zalig zij die het woord van God be-
luiste-

ren en het bewaren" (Lucas 11, 28). De zaligheid van Maria gaat alle andere zaligheden vooraf zoals deze van de armen, de vernederden, de zoekenden naar vrede en gerechtigheid. Want door het luisteren naar het Woord van God treedt men binnen langs de poort van de zaligheid die dan weer de weg markeert naar de heiligheid. Laten we op de derde zondag door het jaar (26 januari) het voornemen nemen om gelovigen te worden die het Woord van God beter leren kennen door het vaker te lezen, er meer naar te luisteren en het volledig te bewaren.

Radio Maria wenst al haar luisteraars een gezegend 2020. Moge de vreugde van Kerstmis ons hart verwarmen, want waarlijk, het Woord is vlees geworden, en het heeft onder ons gewoond.

Zeer genegen in Jezus en Maria,
Pr. Karlo Tyberghien

Programmadirecteur

LITURGISCHE KALENDER

www.radiomaria.be/liturgische-kalender

Raadpleeg de liturgische kalender op de webpagina van Radio Maria voor de liturgische teksten uit de Bijbel, iedere dag voor u klaargezet.

Op deze pagina vindt u ook, als een handige hulp voor het meebidden van het getijdengebed, iedere dag de paginanummers uit het grote getijdenboek.

LITURGISCHE KALENDER JANUARI

- 1 Feest van de Moeder Gods
- 2 HH. Basilius de Grote en Gregorius van Nazianze
- 3 Naam van Jezus
- 4 H. Veerle

- 5 Openbaring van de Heer
- 7 H. Raimundus van Penyafort
- 8 H. Goedele

- 12 Doop van de Heer
- 13 H. Hilarius
- 14 Z. Valentinus Paquay
- 17 H. Antonius abt
- 19 2de zondag door het jaar
- 20 H. Fabianus
- 21 H. Agnes
- 22 H. Vincentius
- 24 H. Franciscus van Sales
- 25 Beking van de H. Paulus
- 26 3de zondag door het jaar: viering van het Woord van God
- 27 H. Angela Merici
- 28 H. Thomas van Aquino
- 29 H. Poppo
- 30 H. Mutien-Marie Wiaux
- 31 H. Johannes Bosco

Apostolische Brief SIGNUM ADMIRABILE

Over de betekenis en het belang van de kerststal

BRIEF VAN PAUS FRANCISCUS
Paus Franciscus heeft op de eerste zondag van de advent, tijdens een bezoek aan Greccio, een brief ondertekend over de betekenis van de kerststal als aansporing stil te staan bij het mysterie van de menswording van God. In de zes pagina's tellende brief legt de paus de oorsprong uit van de gewoonte van de kerststal, die hij een levend Evangelie noemt. Hiernaast kan u enkele mooie fragmenten van deze prachtige brief terugvinden.

Met deze brief wil ik de mooie familietraditie van de voorbereiding van de kerststal in de dagen voor Kerstmis aanmoedigen, maar ook de gewoonte om de kerststal op het werk, in scholen, ziekenhuizen, gevangenissen en stadspleinen op te zetten. Grote verbeeldingskracht en creativiteit komen altijd tot uiting in het gebruik van de meest uiteenlopende materialen om kleine meesterwerken van schoonheid te creëren. Als kinderen leren we van onze ouders en grootouders om deze vreugdevolle traditie, dat een rijkdom aan volksvroomheid omvat, voort te zetten. Ik hoop dat dit gebruik nooit verloren zal gaan en dat het, waar het in onbruik is geraakt, herontdekt en tot leven gewekt kan worden. Toen hij ter wereld kwam, werd de Zoon van God op de plaats gelegd waar de dieren zich voeden. Stro werd het eerste bed van Degene die zich zou openbaren als "het brood dat uit de hemel neerdaalt" (Joh 6,41). De heilige Augustinus is, samen met andere kerkvaders, onder de indruk van deze symboliek:

"In een kribbe werd hij ons voedsel" (Preek 189, 4). De kerststal roept inderdaad een aantal van de mysteries van het leven van Jezus op en brengt ze dicht bij ons eigen dagelijks leven. Maar laten we teruggaan naar de oorsprong van de kerststal die ons zo vertrouwd is. We bevinden ons in het Italiaanse stadje Greccio, vlakbij Rieti. De heilige Franciscus stopte daar, waarschijnlijk op de terugweg van Rome, waar hij op 29 november 1223 de bevestiging van zijn Regel had ontvangen van Paus Honorius III. Franciscus had eerder het Heilige Land bezocht en de grotten in Greccio herinnerden hem aan het platteland van Bethlehem. (...) Vijftien dagen voor Kerstmis vraagt Franciscus aan een plaatselijke man, Johannes genaamd, om hem te helpen bij het verwezenlijken van zijn verlangen 'om de herinnering aan die in Bethlehem geboren baby tot leven te brengen'. (...) Op 25 december kwamen broeders uit verschillende delen naar Greccio, samen met mensen van de boerderijen in de om-

geving, die bloemen en fakkels meebrachten om die heilige nacht te verlichten. Wanneer Franciscus aankomt, vindt hij een kribbe vol stro, een os en een ezel. Alle aanwezigen beleefden een nieuwe en onbeschrijflijke vreugde in de aanwezigheid van het kersttafereel. De priester vierde vervolgens plechtig de Eucharistieviering boven de kribbe en toont zo het verband tussen de Menswording van de Zoon van God en de Eucharistie. In Greccio waren er geen standbeelden; de kerststal werd door alle aanwezigen gespeeld en beleefd. Zo is onze traditie begonnen: met iedereen die zich in vreugde rond de grot heeft verzameld, zonder enige afstand tussen het oorspronkelijke gebeuren en degenen die in het mysterie eraan deelden. Thomas van Celano, de eerste biograaf van de heilige Franciscus, merkt op dat dit eenvoudige en ontroerende tafereel vergezeld ging van de gave van een prachtig visioen: een van de aanwezigen zag het kindje Jezus zelf in de kribbe liggen. Van de kerststal van dat kerstfeest in 1223, 'ging iedereen met vreugde naar huis'. Met de eenvoud van dat teken heeft de heilige Franciscus een groot evangelisatiewerk verricht. Zijn leer raakt de harten van de christenen en biedt ook vandaag nog een eenvoudig maar authentiek middel om de schoonheid van ons geloof in beeld te brengen. De plaats waar dit eerste kersttafereel werd opgevoerd, geeft inderdaad uitdrukking aan deze gevoelens en roept ze op. Greccio is een toevluchtsoord voor de ziel geworden, met de standvastigheid van een berg omhuld door stilte. Waarom wekt de kerststal zoveel verwondering en ontroert deze ons zo diep? Ten eerste omdat het de tedere liefde van God toont: de Schepper van het universum is ne-

dergedaald om onze kleinheid aan te nemen. De gave van het leven, in al zijn mysterie, wordt des te wonderlijker als we ons realiseren dat de Zoon van Maria de bron en de essentie van al het leven is. In Jezus heeft de Vader ons een broeder gegeven die ons komt opzoeken wanneer we verward of verloren zijn, een trouwe vriend aan onze zijde. Hij gaf ons zijn Zoon die ons vergeeft en ons van onze zonden bevrijdt. De inrichting van de kerststal in onze huizen helpt ons de geschiedenis van wat zich in Bethlehem heeft afgespeeld opnieuw te beleven. Natuurlijk blijven de Evangelieën onze bron van begrip en reflectie op die gebeurtenis. Tegelijkertijd helpt de voorstelling in de stal ons om ons een beeld te vormen van het tafereel. Het raakt ons hart en laat ons als tijdgenoten de geschiedenis van het heil ingaan als een gebeurtenis die leeft en echt is in een brede waaier van historische en culturele contexten. Op een bijzondere manier, vanaf de tijd van zijn Franciscaanse oorsprong, heeft de kerststal ons uitgenodigd om de armoede te 'voelen' en 'aan te raken' die de Zoon van God op zich nam in de Menswording. Impliciet roept het ons op Hem te volgen op de weg van nederigheid, armoede en zelfverloochening die van de kribbe van Bethlehem naar het kruis leidt. Zij vraagt ons hem te ontmoeten en hem te dienen door barmhartigheid te betonen aan onze broeders en zusters in de grootste nood.

De volledige vertaling van deze apostolische brief kan u terugvinden op onze website:
www.radiomaria.be/tag/signum-admirabile

Cadeautip

PAUS
FRANCISCUS
WEES
GEGROET
MARIA

Adveniat
halewijn

In deze bijzondere uitgave werpt paus Franciscus zijn licht op elk vers van het Weesgegroet, het gebed dat door katholieken het meest gebeden wordt. Dat doet hij in een persoonlijke dialoog met priester Marco Pozza, theoloog en en aalmoezenier. Paus Franciscus herinnert ons eraan dat God onze Vader is en dat de Kerk in Maria haar schitterend gelaat toont. Na elk onderdeel van dit gesprek volgt ter aanvulling een tekst over Maria die paus Franciscus eerder uitsprak. Het boek eindigt met de tekst 'Een moeder tussen wolven' van Marco Pozza, een getuigenis van leven vanuit de gevangenis.

Uitgever: Halewijn
ISBN: 9789085285472

Heiligen geven vaak door hun leven een klare, verhelderende kijk op de waarheden van het geloof en de beleving ervan. Heiligen hebben heel vaak in hun leven blijk gegeven van een bijzondere relatie met het Allerheiligste en met de viering van de Eucharistie. Het levensverhaal van de heilige Johannes Bosco, die wij op 31 januari vieren, kan ons helpen om de betekenis van het openingsgebed bij het begin van de mis te begrijpen.

DE ZUILEN VAN DE OPVOEDING Don Bosco

pr. J. Hermans

Juist toen de jonge priester Johannes Bosco op die achtste december 1841 naar het altaar wilde gaan om de mis te celebreren, dook in de sacristie van de Franciscuskerk in Turijn een nieuwsgierige jongen op, die door de koster met enkele klappen werd weggejaagd. Maar Don Bosco riep de jongen terug en begon een kort gesprekje met de knaap. Vijftien jaar oud, geen ouders meer. Wilde metselaar worden. Van het geloof wist hij niet veel af. "Heb je al gegeten? Neen? Kom mee naar de mis; daarna gaan we dan samen eten." Na de mis leerde Don Bosco de jongen hoe je een kruisteken moet maken. En gaf hem ook aards voedsel. Dat was het geboorte-uur van het grootse jeugdwerk van Don Bosco. "Als je wilt, kun je terugkomen; en je mag gerust wat kameraden meebrengen." En ze kwamen, de kameraden. Volgende zondag waren het er zes; 2 februari 1842 waren het er twintig; op 25 maart van hetzelfde jaar dertig. En vier jaar later was het aantal jongens dat hun toevlucht zocht bij Don Bosco al opgelopen

tot 400. Aanvankelijk kwamen ze alleen 's zondags samen in een of andere kerk in of bij Turijn. Om de mis te vieren, onderricht in de catechismus te ontvangen en liederen aan te leren voor de mis. En daarna: spelen, ontspanning. Alles onder het waakzame oog van Don Bosco, die met hen speelde en met hen bad. Later kwamen ze vaker bij elkaar. Don Bosco pachtte een wei met een schuur, die hij later kocht. Onderdak voor de jeugd. Zijn jeugd. Zijn jeugd: hij kende de armoede van de arme jeugd uit eigen ervaring. Hij was geboren op 16 augustus 1815 te Castelnuovo-Becchi bij Turijn. Twee jaar oud verloor hij zijn vader. De kleine Giovanni hield van de kleinen. De jeugdige Giovanni van de jeugd. Hij kon spannende verhalen vertellen, had knutseltalent, goede invloed op grote en onstuimige jongens, was een sportief sportman. Hij wilde priester worden. "Waarom eigenlijk?", had de kapelaan indertijd gevraagd. "Om dichterbij vele kameraden te komen en ze in het geloof te onderrichten; want ze zijn niet

slecht, maar ze worden het als niemand zich om hen bekommert." Zo speelde hij ook met leeftijdgenoten: hij leerde hun de catechismus, nam ze mee naar de mis, bad met hen de rozenkrans. Naast deze geestelijke ontspanning spannende verhalen, goochelkunstjes, dansen op het slappe koord. Giovanni Bosco wilde priester worden. Maar voordat hij als priester Christus kon dienen, moest hij eerst knechtje worden van aardse meesters: hij werkte bij een cafébaas, bij een kleermaker, smid, schrijnwerker. En in de spaarzame vrije tijd leerde hij muziek en zang. Daarna eindelijk het seminarie. In 1841 kon hij als priester beginnen met het werk van de jeugdzorg. Zijn kinderdroom. De jeugd liet niet lang op zich wachten. Turijn had veel industrieproletariaat. Jongens die werk zochten in herbergen, bij kleermakers, smeden en schrijnwerkers, of in de fabrieken. Maar lang niet ieder vond iets. Ze werden gevonden door Don Bosco. Van een dagverblijf naar een tehuis met nachtlogies. De jonge werkers van het elfde uur werden aangeworven door de jeugdpriester die vakscholen opende, een gymnasium, een drukkerij. Het werk van Don Bosco werd overal bekend. Op een zekere dag kwam Lord Palmerston, een minister van de Koningin van Engeland, het Instituut van Don Bosco in Turijn bezoeken. Hij werd rondgeleid en ging binnen in een ruime zaal, waar ongeveer vijfhonderd jongens aan het studeren waren. Niet gering was zijn verwondering, toen hij gewaarwerd, dat het in een zaal met zoveel jongens en zonder assistent doodstil was. Zijn verbazing werd nog groter, toen hij vernam, dat men wellicht in het gehele jaar niet te klagen had over een enkel woord, dat de orde verstoorde, en dat er geen aanleiding was om een straf op te leggen of zelfs er mee te dreigen. "Hoe is

het mogelijk zulk een stilte en zoveel tucht te verkrijgen", vroeg hij, "zeg mij dat eens." En tot zijn secretaris: "Wilt u dat antwoord opschrijven." "Mijnheer", antwoordde de Directeur van de inrichting, "het middel, dat wij daarvoor gebruiken, kunt u niet toepassen." "Waarom niet?" "Omdat het geheim daarvan alleen aan de katholieken bekend is." "Welk geheim?" "De veelvuldige Biecht en Communie en het dagelijks goed Mishoren."

Het geheim van het werk van Don Bosco, het geheim van zijn opvoedingssysteem, licht Don Bosco zelf toe in een traktaatje "Het preventieve systeem bij de opvoeding der jeugd".

Het is beter te voorkomen dan te onderdrukken of te straffen, aldus Don Bosco. En de kern van heel zijn opvoedingssysteem: "De veelvuldige Biecht, de veelvuldige Communie, de dagelijkse H. Mis zijn de zuilen, waarop het gebouw van de opvoeding moet rusten, waarvan men bedreiging en zweep verre wil houden. Nooit de jongens verplichten tot het veelvuldig gebruik der H.H. Sacramenten, maar alleen hen aanmoedigen en hun de gelegenheid ertoe geven. Bij het houden van retraites, triduüms, novenen, preken, catechismus, stelle men in het licht, hoe schoon, hoe groots, hoe heilig onze Godsdienst is, die ons in de Heilige Sacramenten middelen aan de hand doet, zo gemakkelijk en toch zo nuttig voor de maatschappij, terwijl ze bovendien de rust van het geweten verzekeren en de zielen helpen redden. Op deze wijze zullen de kinderen van zelf deze oefeningen van godsvrucht gaan begeren, zij zullen er gaarne gebruik van maken, met blijheid en ook met vrucht."

Het opvoedingssysteem van Don Bosco wierp opzienbarende vruchten af. Na een retraite in een jeugdgevangenis van Turijn - met

Schilderij in de basiliek van de heilige Maagd Maria Hulp der christenen, gebouwd door Don Bosco na een droom waarin Onze-Lieve-Vrouw hem was verschenen.

mogelijkheid van biecht en communie - vroeg hij aan de directeur toestemming om met de gevangenen een dagje uit te gaan wandelen. Toen hij terugkwam van de wandeling, ontbrak er geen enkele van de driehonderd gevangenen, die een dag op vrije voeten waren geweest.

Veelvuldige biecht, veelvuldige communie, dagelijkse mis. Hoe velen kwamen hun biecht bij Don Bosco spreken! Ze vertrouwden hem al de geheimen van hun hart toe en vroegen om zijn blijvend gebed in hun moeilijkheden. Maar niet alleen de jeugd klopte bij Don Bosco aan. Steeds groter werd ook het aantal mensen, die het voorspraakgebed van Don Bosco inriepen.

Deze man Gods moest in zijn gebed aan hen denken. Rijk en arm: zovelen vonden hun weg naar Don Bosco, die geduldig luisterde en beloofde voor hen te bidden. In de mis, de dagelijkse mis. Dan werd de heilige even stil en vatte hij al de noden en intenties van de verwaarloosde jeugd en van al degenen die zijn raad en troost zochten samen en bood ze door Christus aan de Vader aan. De gelovigen wisten, dat hun gebed op die wijze opgenomen werd in het gebed van de priester en zo in het gebed van de kerk. Hun eigen leven werd samengevat in het gebed van priester Bosco aan

het altaar van de Hogepriester Christus. Had Don Bosco zelf niet gezegd dat de dagelijkse H. Mis de zuil was, waarop het gebouw van de opvoeding moest rusten. Met welk een overgave en devotie las Don Bosco de mis! "Lees iedere mis alsof het de eerste keer is, de laatste keer en de enige keer": dat was het gezegde dat Don Bosco o zo dierbaar was. En al wie eraan dacht, dat Don Bosco aan het altaar van de Heer stond, wist: hij bidt nu voor mij en voor zovele anderen. Wil men Don Bosco, de opvoeder van de jeugd, begrijpen, dan moet men denken aan zijn gebed in de mis. "Oremus" "Laten wij bidden", zei hij in iedere mis na het Kyrie en Gloria. En dan werd het even stil. Stilte om aan al de intenties van al die gelovigen te denken en om ze dan samen te vatten. Zo was Don Bosco ten volle priester.

De laatste foto van Don Bosco werd genomen na zijn dood op 31 januari 1888. Don Bosco zit opgebaard vóór het altaar in een stoel, bekleed met de misgewaden. Voortaan spreekt hij bij de maaltijd van het Lam in de hemel ten beste voor al wie tot hem zijn toevlucht neemt. Tijdens zijn aards leven en nu in de hemel: Don Bosco vat al onze vragen samen en brengt ze bij Christus.

(vervolg op p. 13)

RADIO MARIA

Nieuwe programma's
in de kijker

Een katholieke stem bij u thuis!

Wordt verwacht:

'De laatsten kunnen de eersten zijn'

In de loop van het komende jaar start het eerste echte quizprogramma op Radio Maria. Tijdens dit amusementsprogramma zullen presentatoren Marieke en Marianne bij de deelnemers testen naar hun kennis over de Radio, over welke programma's er gebracht worden op Radio Maria, over wat de onderwerpen zijn en over de presentatoren. Wat weten onze kandidaten over de kerkelijke actualiteit of het liturgische jaar? Aan de hand van duizend en één vragen, waar telkens nieuwe kandidaten het antwoord naar zoeken, wordt u als luisteraar aflevering na aflevering een stukje wijzer. Waarschijnlijk heb je zelf snel een favoriete kandidaat, waardoor je de opgebouwde spanning van op de eerste rij meebeleeft. Maar vergis je niet, niets is wat het lijkt. In deze quiz zullen, zoals in het evangelie, de laatsten de eersten kunnen zijn.

(vervolg p. 12)

Helpt u Radio Maria in haar missie het evangelie van Jezus

Christus te verkondigen in heel ons land?

Aarzel niet ons te steunen.

RADIO MARIA

BE49 7333 7333 7771

Luister naar via de digitale radio via **telenet** kanaal 912 of online op www.radiomaria.be

06:00	Meditatie (Pater Jan Bots)
06:30	Lezingendienst
07:00	Angelus
07:02	Rozenkrans
07:30	Muziek (maandag tot vrijdag) - Bijbellezing (zaterdag & zondag)
07:45	De ochtend bij Radio Maria (behalve op zaterdag en zondag)
08:30	Lauden
09:00	H. Mis
	op zondag om 10u voorafgegaan door 'De rots in de branding': 8u50
09:50	Catechismus

10:30		
	Maandag	De Kerk leeft (Nele Uytterhoeven)
	Dinsdag	Radio Maria telefoneert (Nele Uytterhoeven)
	Woensdag	Radio Vaticaan Live (Kevin Colle) - aansluitend na de H. Mis
	Donderdag	De rots in de branding (Jos Decock)
	Vrijdag	Herhaling van donderdag 20u
	Zaterdag	Nonkel Pater achterna

11:30	Het Woord spreekt: lezing en bezinning van de H. Schrift
12:00	Angelus
12:05	Middaggebed
12:15	Rozenkrans
12:40	Het heiligenverhaal van de dag

13:00		
	Maandag	1e en 3e: Radio Maria op bezoek (Omer Laermans) 2e en 4e: Gebedsgroep Biddende Moeders
	Dinsdag	1e: In gesprek met een religieuze 2e: Het inzicht* 3e: Kerk in nood 4e: Op bedevaart met Maria (Jos Decock)
	Woensdag	1e en 3e: Kathovisie (Marianne Hubin) 2e en 4e: De wereld van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
	Donderdag	Klassiekuur (Marc en Marie-Christine Van Hoorick)
	Vrijdag	Kruisweg (aansluitende programmatie: zie vrijdag 14u15)
	Zaterdag	Herhaling van woensdag
	Zondag	Herhaling van dinsdag 18u15

14:15		
	Maandag	Muziek
	Dinsdag	Muziek
	Woensdag	Muziek
	Donderdag	1e en 3e: De Kerkvaders (Nele Uytterhoeven) 2e en 4e: Het archief (Kevin Colle)
	Vrijdag	Om 13u45 Langs de blauwe Donau

15:00	Uur van de Goddelijke Barmhartigheid
16:10	Lezingen uit Lezingendienst
16:30	Meditatie* (Pater Jan Bots)
17:00	Vespers

17:30		
	Maandag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Dinsdag	Radio Vaticaan*
	Woensdag	Nonkel Pater achterna
	Donderdag	Radio Vaticaan (Kevin Colle)
	Vrijdag	De week van Radio Maria (Nele Uytterhoeven)
	Zaterdag	Radio Vaticaan*
	Zondag	De week van Radio Maria* (Nele Uytterhoeven)

18:00 Angelus		
----------------------	--	--

18:15		
	Maandag	Klassiekuur*
	Dinsdag	1e en 3e: Het inzicht (Marleen Caers) 2e en 4e: Missio werkt (Missio)
	Woensdag	De Kerk leeft* (18u30)
	Donderdag	Herhaling van maandag 13u
	Vrijdag	Klassiekuur*
	Zaterdag	Herhaling van dinsdag 13u
	Zondag	Herhaling van donderdag 20u

19:30 Rozenkrans		
-------------------------	--	--

20:00		
	Maandag	De rots in de branding*
	Dinsdag	De Kerk leeft*
	Woensdag	Gebed met Sant'Egidio
	Donderdag	1e en 3e: Religieuze Poëzie (E.H. Dirk Van der Linden) 2e en 4e: Rijkdom van het geloof (Diane Kets)
	Vrijdag	Radio Maria telefoneert* (Nele Uytterhoeven)
	Zaterdag	Langs de blauwe Donau*
	Zondag	Klassiekuur*

21:00	(Behalve op zondag)
	Het heiligenverhaal van de dag, gevolgd door 'Het Woord Spreekt' *
21:30	Completen
21:45	Heiligen getuigen
22:35	Catechismus* (maandag tot zaterdag)
	Zondag: De kerkvaders (1ste, 3de en 5de week) - Het archief (2de en 4de week)
23:30	Rozenkrans

Tussen middernacht en 6u 's morgens hebben er herhalingen van de verschillende programma's plaats.

Vanaf eind januari:

De leesWIJZER

U krijgt iedere maand een overzicht van recente boekpublicaties die passen binnen het religieuze thema en dit in verschillende genres. Van historische werken tot eerder spirituele, van filosofische tot goede romans en kinderboeken, voor elk wat wils.

We gaan in gesprek met de auteurs, leren hen wat beter kennen en laten hen aan het woord over de inhoud van hun boek en vragen naar interessante weetjes, anekdotes of hun favoriete passage. Zo zullen we een drietal werken per aflevering aan u kunnen voorstellen. Dit alles wordt aangevuld met nieuws uit de literaire wereld, een blik op het proces dat een boek tot stand doet komen en meer.

Tijdens de eerste aflevering zullen we iets meer te weten komen over de Oratorianen, waarom 'Iedereen gelooft' en spreken we met de winnaar van de Prijs voor het religieuze boek 2019!

LUISTERAARS AAN HET WOORD

Omdat u 'ons' luisteraars bedankt ... wou ik u bedanken om WEER een mooie uitzending van 'De rots in de branding' ... er zit zo veel in... Soms wil ik je effe op pauze zetten als ik iets aan't opschrijven ben omdat ik niet kan volgen. Gisteren 'Langs de blauwe Donau... weer een juweel ... en ook Marc die het mee zo mooi brengt... om geen letter te missen. Proficiat jullie gebruiken jullie talenten voortreffelijk.

Ilse

Van harte proficiat met het resultaat van de Mariathon. Een diepe vreugde kwam in mijn hart toen ik de cijfers las. God is goed. Hij heeft jullie en ook ons rijkelijk gegeven.

Hilde

Zonet de Porta Fidei ontvangen, waarvoor dank.

Hij is zoals steeds zeer interessant, maar nu bleef ik toch extra hangen bij de adventskalender die er bij zit. Ik vind het een ontzettend leuk initiatief, en zeer fijn om samen met de kinderen te doen.

Benjamin

Openingsgebed van de eucharistie

De openingsritus van de eucharistieviering wordt besloten met het openingsgebed of met het Latijnse woord: collecta. Het is de samenvatting van de gehele voorafgaande gebedsbeweging.

Na het "Laat ons bidden" is er een korte stilte. Ieder kan in stilte zijn intenties, zijn noden en vragen aanbieden. De priester houdt als het ware een collecte. Ieder kan voor God uitspreken wat hem ter harte gaat. Dan vat hij al onze smeebeden samen en spreekt in aller naam het gebed uit. De priester oefent hier heel uitdrukkelijk zijn priesterlijke taak uit. Hij vertegenwoordigt de mensen bij God. Hij kent de vragen en noden van zovelen. Hij bidt voor de gelovigen, in naam van de gelovigen en ten bate van hen. Hier vindt het priesterlijk dienstwerk van de man Gods zijn hoogtepunt: aan het altaar.

In het openingsgebed worden de noden van ieder afzonderlijk opgenomen in het gebed dat de priester in aller naam en in naam van de gehele kerk uitsprekt. Tegelijk is het een inleiding op de dienst van het woord en de dienst van de eucharistie. De priester neemt de gelovigen mee naar het Woord van God en het vleesgeworden Woord van God, het Lichaam van Christus. Hij brengt ons tot de Heer zelf. Zoals het handelen van Don Bosco steeds erop gericht was dat degenen die met hun problemen bij hem aanklopten, de viering van de H. Mis tot het hart van hun leven maakten, zo leidt de priester nu in de eucharistie ons naar het Woord van God en het Lichaam van Christus toe, nadat hij eerst heeft opgeroepen tot gebed en ons aller gebed heeft samengevat.

Cadeautip

Doe een **DAB+ RADIO** cadeau!

DAB+ is de radiostandaard van vandaag.

Geniet van **digitale geluidskwaliteit**, waar je ook bent, thuis of onderweg.

Met DAB+ heb je een **ruim aanbod** aan radiozenders, waaronder de openbare omroepen.

Ook **Radio Maria** is over heel Vlaanderen te beluisteren via DAB+.

DAB+ radiotoestellen zijn overal te koop.

Bij Radio Maria kan je volgende modellen bestellen:

40 € + verzendkosten

40 € + verzendkosten

50 € + verzendkosten

Dagelijkse Eucharistieviering om 09:00 (zondag om 10:00)

Angelus

07:00
12:00
18:00
24:00

Getijdengebed

06:30 Lezingendienst
08:30 Laudan
12:05 Middaggebed
17:00 Vespers
21:30 Dagsluiting

Rozenkrans

07:05
12:15
19:30
23:30

Dagelijks 'Uur van de Goddelijke Barmhartigheid' om 15:00

8ste verjaardag

Met grote vreugde en dankbaarheid hebben we de achtste verjaardag gevierd van Radio Maria. Vele luisteraars hebben de plechtige dankmis bijgewoond. Nadien, tijdens de receptie was er uitgebreid de mogelijkheid om kennis te maken en de studio's te bezoeken. Hiervan werd graag gebruik gemaakt. Bemoedigd en met een warm gevoel aan het hart door de spontane vriendschap en de vele blijken van waardering blikken we op deze mooie avond terug.

Het wonder van Radio Maria gaat verder dankzij de inspanningen van de vele weldoeners. Een groot dankjewel voor de belangrijke steun tijdens de MARIATHON!

**DAB+ Radio-
en kerstkaartenactie
tijdens de MARIATHON**

De kerk Onze-Lieve-Vrouw van de Overwinning, ook wel het Heiligdom van het Kindje Jezus van Praag genoemd, bevindt zich in Malá Strana, het 'Kleine kwartier' van Praag. Vanuit deze kerk die toebehoort aan het aangrenzende karmelietenklooster is de verering tot het kindje Jezus wereldwijd verspreid.

In Brussel werd onder impuls van Gabriëlle Fontaine in 1897 onder leiding van de paters Barnabieten een kapel gebouwd toegewijd aan het Kind Jezus. Het werk van het Kindje Jezus van Tongeren kreeg sinds oktober 2003 een nieuw onderkomen in de abdij van Tongerlo.

De menswording van de Zoon van God en zijn verlossingswerk door zijn dood aan het kruis maken de kern uit van de boodschap van de vier evangelies. Verhalen over de kindsheid van Jezus vinden we terug in de evangelies van Lucas en Mattheüs. Vooral de evangelist Lucas benadrukt de nederigheid en de armoede van de geboorte van de Redder: "Maria wikkeld Hem in doeken en legde Hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg" (Lc. 2, 7)

Reeds in de eerste eeuwen van de kerk werd het feest van Kerstmis en van de Openbaring des Heren gevierd. De apocriefe evangelies (met legendes over de geboorte en de eerste stapjes van Jezus) getuigen van de plaats die het mysterie van de kindsheid van Jezus innam bij de christenen van de eerste eeuwen. Vanaf het begin waren er ook bedevaarten naar de heilige plaatsen en naar Bethlehem, waar in de 4de eeuw een basiliek werd gebouwd. In de 7de eeuw werd een relik van de kribbe plechtig over-

gebracht naar Rome en in de basiliek van Maria de Meerdere ter verering uitgesteld.

De blik van de gelovigen tijdens de Middeleeuwen richt zich meer en meer naar het mens-zijn van Christus. De voorstellingen van de 'geheimen' van de geboorte en van het lijden van het Mensgeworden Woord doen gevoelens van tederheid ontstaan voor het Goddelijk Kind. In de dertiende eeuw geeft sint Franciscus een nieuw elan aan deze devotie door de verspreiding van de Menswording met een levende kribbe.

De H. Theresia van Avila

Een klimaat van vertrouwelijke omgang met het kindje Jezus verspreidt zich bij de contemplatieven in de 14de eeuw. De heilige Theresia van Avila speelde een belangrijke rol bij de verspreiding van de verering van het kindje Jezus. In 1563 was Jezus haar verschenen in de gedaante van zijn kindsheid in het klooster van de 'Menswording' te Avila. Kerstmis werd er le-

Het werk van het Kindje Jezus

vendig en met grote vreugde gevierd. Theresia hield veel van het beeldje van het kindje Jezus afgebeeld als een pelgrim met wandelstok en hoed, de 'Niño Peregrino' van de karmel van Valladolid. Van de heilige Johannes van het Kruis wordt verteld dat hij met Kerstmis danste met het kindje Jezus in zijn armen. In elk nieuw klooster van karmelietessen of karmelieten werd door de heilige Theresia van Avila een beeldje van het kindje Jezus ter verering geplaatst. Zo verspreide de verering van het kindje Jezus zich over heel Europa.

Kindje Jezus van Praag

De stichting van het klooster van de karmelieten te Praag kwam er nadat er op 8 november 1620 tijdens de slag van Wittenberg een belangrijke overwinning werd behaald door de legers van de keizer van het Heilige Roomse Rijk onder leiding van hertog Maximiliaan van Beieren op de Boheemse protestantse edellieden die in opstand waren gekomen. Op vraag van de hertog Maximiliaan werd Pater Dominiek van Jezus-Maria, een ongeschoeide karmeliet, als pauselijk legaat aangesteld om de troepen aan te moedigen. Op het feest van de Tenhemelopneming van Maria was hem de overwinning door goddelijk toedoen geopenbaard. Pater Dominiek stelde dan ook al zijn vertrouwen in de Moeder Gods; hij nam het initiatief het scapulier op te leggen bij de hertog van Beieren en al zijn soldaten. Als dank voor de overwinning gaf de keizer aan pater Dominiek de toelating voor de stichting van een karmel klooster te Praag. Het werd onder bescherming gesteld van Onze-Lieve-Vrouw van de Overwinning. De kronieken van het klooster tonen dat na het vertrek van de keizer naar Wenen in 1628 de financiële toestand van het klooster achteruitging. Die toestand verbeterde toen er door prinses Polyxena van Lobkovic een beeldje van het Kindje Jezus werd geschonken. Het beeldje

was gedeeltelijk uit hout omwille van de stevigheid en bewerkt met een hoeveelheid was. Het beeldje was 54 cm groot, gekleed met een wijd opengeslagen mantel en met een kroon op het hoofdje. Het hief de rechterhand zegenend omhoog, terwijl de linkerhand een wereldbol met een kruis vasthield. "Ik geef u wat mij het dierbaarst is", zei de prinses. "Vereer het goddelijk Kind en het zal u aan niets meer ontbreken." Het beeldje was afkomstig van de Spaanse familie van de prinses. Een legende vertelt dat het in de familie terecht kwam als een geschenk van de H. Theresia van Avila zelf.

De paters waren erg erkentelijk voor het cadeau en gaven het een ereplaats in de bidkapel van hun noviciaat. En de woorden van de prinses kwamen uit: nauwelijks werd het Kindje Jezus in het klooster geëerd, of de keizer herinnerde zich zijn beschermelingen in Praag. Hij zond hen de nodige ondersteuning en legde bij decreet een jaarlijkse gift vast. In 1630 brak de godsdienstoorlog opnieuw uit in Bohemen. Uit voorzorg verplaatsten de karmelieten hun noviciaat naar München, maar in de haast en de koortsachtige drukte werd het miraculeus beeldje vergeten...

Toen de paters terugkwamen in het verwoeste klooster, lag het beeldje verstopt onder een hoop vuilnis... Daar werd het door pater Cyriel teruggevonden, maar zonder armen. Deze karmeliet was nog een novice toen prinses Polyxena het Kindje Jezus geschonken had. Van bij het begin had hij er een grote verering voor opgevat omdat zijn gebeden tot het goddelijk Kind hem bevrijd hadden van een aanhoudende geestelijke dorheid en de verleiding om het klooster te verlaten. Eens toen Pater Cyriel aan het bidden was, hoorde hij een stem: "Heb medelijden met mij en ik zal medelijden met jou hebben. Geef mij mijn handen terug en ik zal je vrede schenken. Hoe meer je mij vereert, hoe meer gunsten ik je zal verlenen."

Ondanks vele pogingen lukte het de pater niet om het beeldje te herstellen. Tot op een dag de blik van een man op het beeldje viel dat door pater Cyriel bij de sacristie was geplaatst. Deze man kampte met zware financiële problemen waardoor zijn huwelijk werd bedreigd. Hij beloofde zelf in te staan voor het herstellen van het beeldje. Het verdwijnen van zijn problemen werd aan de tussenkomst van het kindje Jezus toegeschreven. Maar al vlug deden verhalen van nog grotere mirakels in de stad de ronde: een adellijke dame die op sterven lag, was opnieuw gezond en wel geworden nadat pater Cyriel het beeldje ter verering tot bij haar ziekbed had gebracht.

Wereldwijde verering

Zoals te verwachten was, kregen de paters alsmaar meer vragen van gelovigen om het wonderbaarlijke beeldje te mogen vereren. De mensen verdrongen zich aan de voet van het Kindje Jezus om vol vertrouwen hulp te vragen. Weldra stroomde men vanuit heel Bohemen naar het Praagse klooster. De paters begrepen dat het miraculeuze beeldje een vaste plaats moest krijgen in de kloosterkerk zelf. Net op dat moment kregen zij een genereus aanbod van een welgestelde barones, die door het Goddelijk Kind verhoord was geweest: zij wilde een prachtig altaar voor het beeldje bekostigen. Op 14 januari 1644, op het feest van de Heilige Naam van Jezus, droeg de prior de eerste mis op het nieuwe altaar op. Die dag is de feestdag gebleven voor de verering van het kindje Jezus en wordt ieder jaar gevierd op 14 januari, het feest van de H. Naam Jezus.

In 1651 werd bij de officiële goedkeuring van de eredienst van het Kindje Jezus van Praag, het beeldje in processie rondgedragen langs alle kerken van de Gouden Stad: een ware triomftocht! Een traditie die tot op de dag van vandaag voortduurt, telkens op de eerste zondag van Mei. Vier jaar later werd het beeldje plechtig gekroond door de aartsbisschop van Praag. Pater Cyriel maakte het gebeuren op hoge leeftijd en diep ontroerd nog mee. De kroning van het kindje Jezus is een uitdrukking van het geloof dat het Kind Jezus de genadevolle koning is van de hele wereld.

Op 13 januari 1741 werd het beeldje geplaatst op het tweede zijaltaar rechts, waar het nu nog staat. Na haar kroning zal Maria Theresia, aarts-hertogin van Oostenrijk, het Kindje een prachtig geborduurd kleedje schenken zoals we het nu nog kennen. In de tweede helft van de 19e wordt de verering internationaal onder de stuwende kracht van de Ongeschoeide Paters Karmelieten. Kopieën van het beeldje van het Kindje Jezus van Praag zijn op grote schaal verspreid.

Santo Niño

Een soortgelijk beeld eveneens afkomstig uit Spanje, met een heel andere geschiedenis, bekend als de Santo Niño de Atocha arriveerde in de Filippijnen, samen met Ferdinand Magellan en de paters Augustijnen, tijdens de eerste omzeiling van de aarde in 1521. Het beeldje van het Goddelijk Kind staat aan het begin van de kerstening van de Filippijnse archipel. Sinds 1889 is er een jaarlijks een negendaagse viering met een

processie ter ere van het kindje Jezus die meer dan een miljoen pelgrims aantrekt. De uitdrukkingen, attributen en de houding van de 'Santo Niño de Cebú' zijn vergelijkbaar met die van het Kindje Jezus van Praag.

Frankrijk

In Frankrijk werd de beweging voorbereid door de heilige Margareta van het H. Sacrament, gestorven te Beaune in 1646. Marguerite van het H. Sacrament trad op 11-jarige leeftijd toe tot de Karmel van Beaune en bracht haar leven door in groot lijden, vanwege haar broze gezondheid. Kort na haar intrede verscheen het Kindje Jezus haar en zei: "Ik geef mezelf aan jou, als een klein kind, opdat je klein mag zijn zoals ik ben". Haar hele leven bestond erin om te leven zoals het Heilig Kindje Jezus door een leven van onschuld, zuiverheid, eenvoud, armoede en zelfgave. Zij kreeg de opdracht om de bescherming van het Kindje Jezus af te smeken voor het Koninkrijk Frankrijk, dat toen in oorlog was met Oostenrijk. Daarom stichtte ze in 1663 een vereniging van geestelijken en leken, de 'Familie van het Heilig Kindje Jezus'. In 1638 had het Kindje Jezus aan haar de wens geuit om geëerd te worden als Koning der Koningen en Heer der Heren. Van haar komt het gebruik van het gebed 'het kroontje van het kind Jezus'.

Tongeren

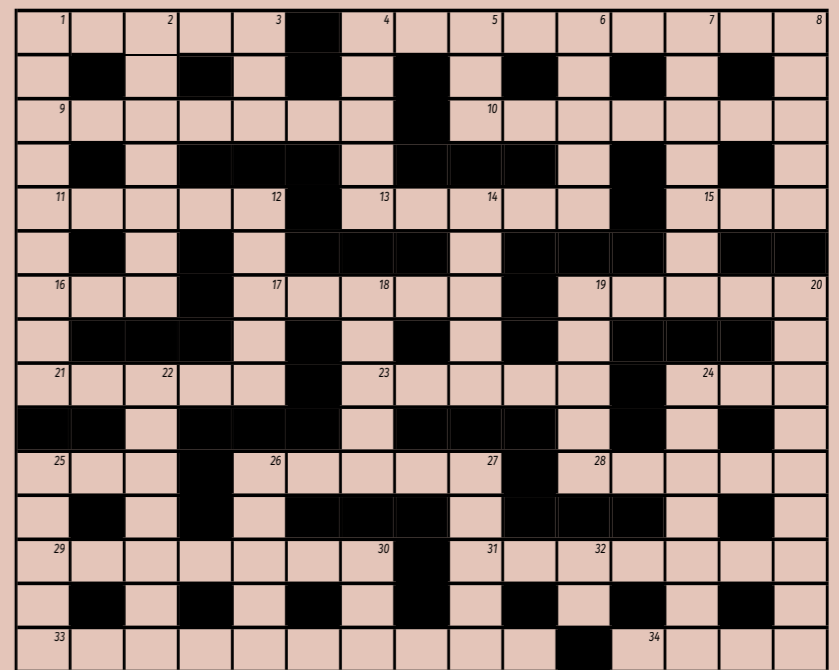
Dankzij de missionaire inzet vanuit Frankrijk, kwam het beeldje ook in België. Vanuit Frankrijk werden er zusters missionarissen van de HH. Harten naar Tongeren gestuurd. Wanneer de congregatie van de zusters op 25 oktober 1894 in Tongeren aankwamen werd tegelijkertijd een beeld van het Kind Jezus van Praag in de kapel van de zusters geplaatst. De verering van het beeld en de uitbouw van een genootschap voor kinderen (sinds 1914 tot nu) was er nauw verbonden met de school die aan het klooster ver-

bonden was. Vanaf 1898 begon men ook met de uitgave van een tijdschrift 'Het Klein Werk van het goddelijk Kind Jezus'.

Tongerlo

Toen de zusters eind 2003 hun klooster sloten, kreeg het beeld (na 109 jaar) onderdak in de abdijkerk van Tongerlo. Het beeld werd op 25 oktober 2003 tijdens een plechtige vesperdienst verwelkomd in de abdijkerk. Het beeldje kreeg er een mooie kapel, bereikbaar vanuit de abdijkerk. De abdijkerk is de hele dag open. De verering voor het Kind Jezus is nog steeds zeer populair. Jaarlijks komen een vijfduizend pelgrims het beeld in de abdijkerk van Tongerlo vereren. Het Werk van het Kind Jezus promoot de verering en beantwoordt de vele brieven van mensen met problemen en vragen. Elke 25ste van de maand wordt bijzonder gebeden voor de kinderen van het genootschap en kunnen de kinderen die aanwezig zijn in de eucharistieviering de zegen ontvangen.

Dit artikel kwam tot stand dankzij de bereidwillige medewerking van Fr. Benedict van de Norbertijnenabdij te Tongerlo. De abdijkerk met de kapel waar men kan bidden tot het Kindje Jezus is dagelijks open van 7u tot 18u.

KRUISWOORDRAADSEL**Horizontaal**

1. hoofdsieraad van vorsten 4. lied tijdens een feest gezongen 9. Oosterse geleerden 10. reukstof gemaakt van een harssoort 11. eerste ontwikkelingsvorm bij insecten en kikkers 13. luizenetjes 15. aftrekkingsteken 16. indien 17. geleerde 19. ademhalingsstoornis 21. bijzonder fraai 23. luie stoel 24. gietvorm 25. C-kruis 26. slangengeluid 28. duivel 29. schijnbare opeenhoping van sterren 31. iemand die de aarde bestudeert 33. bekendmaking 34. hulde bewijzen

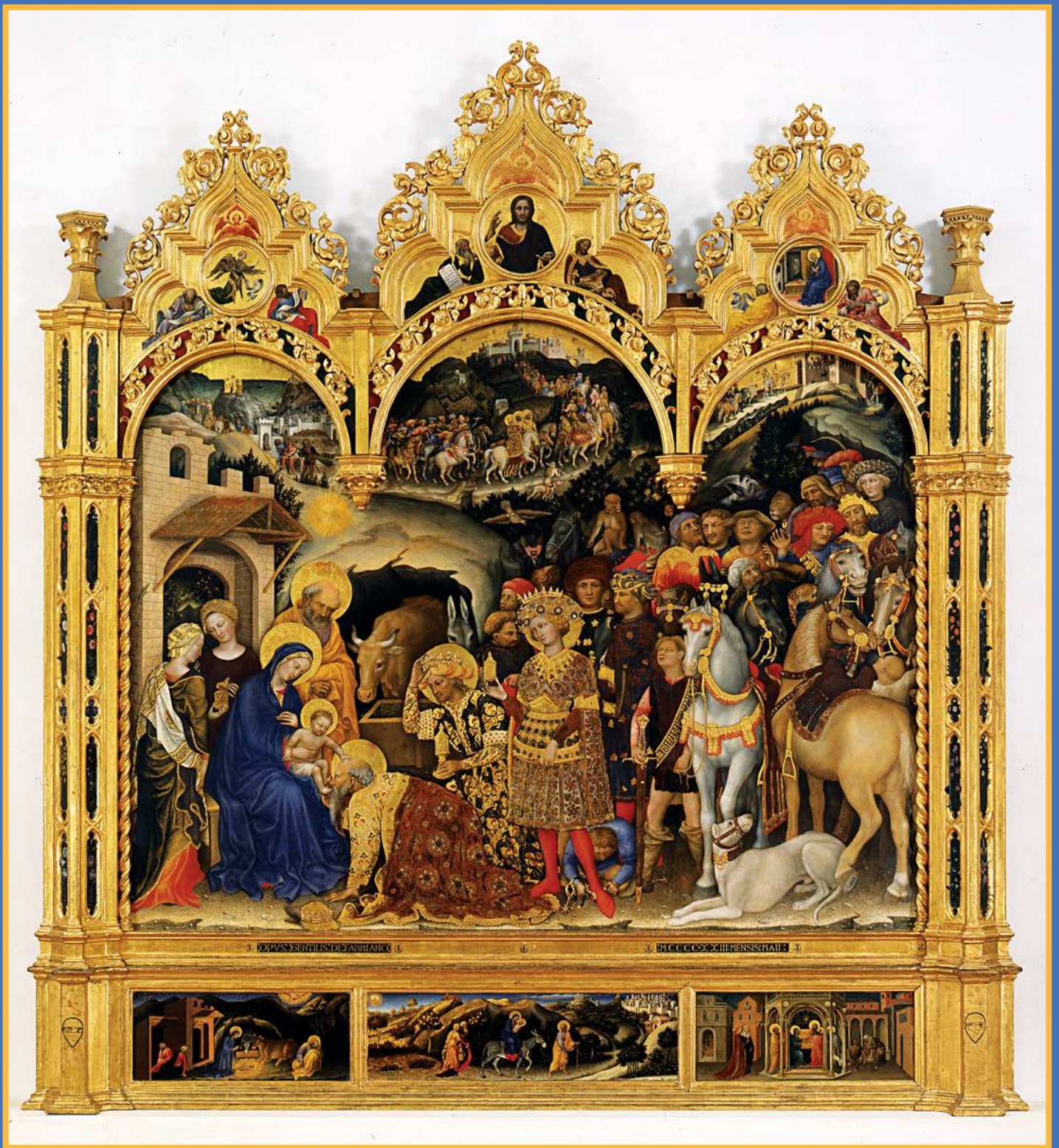
Verticaal

1. wol van kameel 2. arts voor oogziekten 3. Bijbelse arkbouwer 4. periodieke maanstanden 5. afbeeldingsformaat: Enhanced Compression Wavelet (afk.) 6. railvoertuig 7. langeafstandstriatlon 8. geestelijk ambt in de Rooms-Katholieke Kerk 12. doorzichtig deel van een ei 14. kort blogbericht 18. de Heiland 19. boek met landkaarten 20. ogen van nachtelijke muizenvanger 22. rouwgebed bij kerkelijke begrafenisplechtigheid 24. lichtflitsje dat snel langs de nachthemel beweegt en in de volksmond wel een vallende ster wordt genoemd 25. basis voor chocolade 26. aanhoudend gepieker 27. volksverhalen 30. 'réseau express régional', regionaal treinnetwerk rond Parijs (afk.) 32. dier uit de kerststal

(Oplossing in het volgende nummer van Porta Fidei)

Oplossing van de puzzel van november 2019

Gentile da Fabriano, *Aanbedding van de Wijzen*, Uffizi Musei Firenze, 1423.

Gij die tot Christus zoekt te gaan,
heft op uw ogen naar omhoog,
in hemels licht ziet gij daar staan
zijn teken aan de hemelboog.

Het is een ster die 't zonnerad
in licht en glans te boven gaat,
die meldt dat op de aarde God
geboren is in aardse staat.

In 't Oosten waar de zon begint,
ontwaren Wijzen een groot licht,
het teken van het goddelijk kind,
als koningsvaandel opgericht.

Wie is die vorst, zo zeggen zij,
wiens ster daar straalt met zulk een schijn,
aan wiens verheven heerschappij
zelfs licht en sterren dienstbaar zijn?